

ΑΠΟ ΤΗ ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ ΓΙΑ ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΩΝ ΖΩΩΝ

Οικολόγοι Πράσινοι

ΜΕΛΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΠΡΑΣΙΝΟΥ ΚΟΜΜΑΤΟΣ

Τα ζώα ως τροφή

περιβάλλον
υγεία
ηθική

Για την πλειοψηφία των ανθρώπων, το κρέας δεν σημαίνει τίποτε άλλο από φαγητό. Αλλά το κρέας κρύβει επίσης πόνο και βία. Καθημερινά οι άνθρωποι σκοτώνουν εκατομμύρια ζώα για να τα καταναλώσουν ως τροφή. Η παραγωγή και κατανάλωση κρέατος, παγκοσμίως, αυξάνεται ραγδαία λόγω της αύξησης του πληθυσμού και του μέσου ετήσιου εισοδήματος στις αναπτυσσόμενες χώρες.

Περίπου 80% των ζώων προέρχονται από εντατικά εκτροφεία. Η εντατική εκτροφή αφορά την εκτροφή ζώων στο μικρότερο δυνατό χρόνο, στο μικρότερο δυνατό χώρο και με όσο το δυνατόν λιγότερη εργασία. Ξεκίνησε τη δεκαετία του 1950, καθώς η παραγωγή δεν ήταν επαρκής για να καλύψει τις ανάγκες του συνεχώς αυξανόμενου πληθυσμού. Η εφαρμογή αυτή βοήθησε τη βιομηχανοποιημένη εκτροφή και τους μεγάλους επιχειρηματίες, αποδείχτηκε όμως καταστρεπτική για τους μικρούς κτηνοτρόφους και τα ίδια τα ζώα.

Συνθήκες εκτροφής

Τα ζώα σήμερα εκτρέφονται με σκοπό τη γρήγορη ανάπτυξή τους και την ελαχιστοποίηση του κόστους παραγωγής τους. Για παράδειγμα, τα κοτόπουλα έχουν επιλεχθεί για να μεγαλώνουν γρήγορα, να έχουν μεγάλη αύξηση του στήθους τους και να απαιτούν λιγότερη τροφή, κατά 40% από το 1976, σφάζονται δε στις 41 μέρες με βάρος 2 κιλών. Αυτό είναι ακριβώς το μισό διάστημα από εκείνο που ίσχυε πριν τριάντα χρόνια.

Έτσι, τα κοτόπουλα σήμερα μεγαλώνουν γρηγορότερα, κοστίζουν λιγότερο για να ταΐστούν και είναι φτηνότερα για τον καταναλωτή. Αλλά τα ζώα υποφέρουν περισσότερο. Παρουσιάζουν μεγάλες ανωμαλίες στα πόδια επειδή δεν μπορούν να στηρίξουν το βάρος του σώματός τους που αυξάνει πολύ γρήγορα χωρίς να έχουν μπορέσει τα πόδια να προσαρμοστούν. Λόγω της ειδικής επιλογής για την παραγωγή κρέατος και μεγάλων μυών, κάποιες αγελάδες χρειάζονται καισαρικές τομές για να γεννήσουν. Οι γλώσσες τους είναι τόσο μεγάλες που

δυσκολεύονται να φάνε. Οι επιπτώσεις των νέων μεθόδων εκτροφής είναι εμφανείς. Τα πόδια τους δεν μπορούν να στηρίξουν το βάρος του σώματος και δίνονται οδηγίες περιορισμού της τροφής ορισμένων ζώων καθώς είναι πιθανόν να πεθάνουν από το υπερβολικό βάρος.

Εκτός από τις γενετικές παρεμβάσεις σε επίπεδο DNA, η εντατική εκτροφή έχει προσαρμόσει τους χώρους εκτροφής μειώνοντας δραστικά το διαθέσιμο χώρο για κάθε ζώο και ελατώνοντας την εργασία. Οι κότες ζουν σε κλωβοστοιχίες, όπου κάθε κλουβί έχει 3-4 κότες με ελάχιστο χώρο για κάθε κότα. Τα θηλυκά γουρούνια που εγκυμονούν περνούν την περίοδο της εγκυμοσύνης σε ένα περιορισμένο χώρο με 65 εκατοστά πλάτος. Ο μόνιμος περιορισμός έχει ως αποτέλεσμα στερεοτυπική συμπεριφορά, όπως το συνεχές δάγκωμα των κλουβιών και τις επαναλαμβανόμενες κινήσεις.

Επειδή η εντατική εκτροφή περιορίζει σε μεγάλο βαθμό τη φυσική συμπεριφορά των ζώων, αρκετές χώρες της Ευρώπης έχουν προχωρήσει σε απαγορεύσεις των μικρών κλουβιών. Αντιθέτως, χώρες όπως η Κίνα και η Ινδονησία έχουν αρχίσει να εφαρμόζουν τη μαζική εκτροφή καθώς οι πληθυσμοί τους αυξάνονται και η κατανάλωση κρέατος μεγαλώνει. Οι εντατικές συνθήκες εκτροφής και οι επιδοτήσεις στην κτηνοτροφία και την αλιεία έχουν μειώσει το τελικό κόστος του κρέατος για τον καταναλωτή. Χωρίς αυτές, το κόστος παραγωγής ζωικών προϊόντων

θα ήταν πολύ μεγαλύτερο. Είναι προφανές ότι η λήψη μέτρων σε κάποιες χώρες δεν βοηθά τα ζώα καθώς εισάγεται κρέας από άλλες χώρες με χαμηλότερο κόστος.

Οι συνθήκες διαβίωσης στις μεγακτηνοτροφίες όλου του κόσμου είναι τρομερά ανθυγιεινές και βασιανιστικές. Δηλώνουν την πλήρη έλλειψη σεβασμού από τον άνθρωπο απέναντι σε άλλα είδη ζώων. Τα ζώα έχουν τρομερά προβλήματα υγείας

καθώς υποφέρουν από αρρώστιες λόγω της έλλειψης άσκησης και από το συνωστισμό, τις άθλιες συνθήκες υγιεινής, τους τραυματισμούς, μολύνσεις, κ.α. Πολλά τυφλώνονται λόγω της έλλειψης φωτός και έχουν εξαρθρώματα από τη χαλάρωση των αρθρώσεων λόγω της ακινητοποίησης. Οι μεγάλοι αριθμοί ζώων σε περιορισμένους χώρους, τα περιττώματα, τα υψηλά επίπεδα αμμωνίας, η ύπαρξη σκόνης στον αέρα αποτελούν τον ιδεώδη χώρο για βακτήρια και έχουν ως αποτέλεσμα τη διάδοση ασθενειών. Επομένως, είναι απαραίτητη η προληπτική χορήγηση αντιβιοτικών.

Η βιομηχανία εκτροφής ζώων προβαίνει σε συγκεκριμένες ενέργειες για να ξεπεράσει τα προβλήματα που δημιουργούν οι στερεοτυπικές συμπεριφορές και ο μεγάλος βαθμός κακοποίησης στα εκτροφεία ώστε να αποτραπεί η μείωση των κερδών. Το δάγκωμα των ουρών των ζώων

λόγω των περιορισμένων χώρων αντιμετωπίζεται με το κόψιμο των ουρών και των δοντιών τους χωρίς τη χρήση αναισθητικού. Τα αρσενικά ζώα ευνουχίζονται σε νεαρή ηλικία χωρίς αναισθητικό και κόβονται και τα κέρατά τους για να μην προκληθούν τραυματισμοί σε άλλα ζώα. Στα νεογέννητα κοτόπουλα καίγονται ή κόβονται οι άκρες των ραμφών τους για να μην αυτοτραυματίζονται ή τσιμπούν τα άλλα κοτόπουλα λόγω του συνωστισμού τους. Το ράμφος έχει καταλήξει να υείρων και η διαδικασία αυτή τους προκαλεί μεγάλο πόνο.

Εκτός από τα προβλήματα υγείας, τα ζώα υποφέρουν από ψυχική αναστάτωση που προκαλείται από τη στέρηση των νεογέννητων από τη μητέρα, τη συγκατοίκηση σε πολύ μικρό χώρο και τον εξαναγκασμό σε πλήρη ακινησία. Τα ζώα στις κτηνοτροφικές μονάδες έχουν την ίδια βιολογική ικανότητα να αισθάνονται πόνο και φόβο όπως άλλα ζώα και δεν μπορούν να δράσουν ούτε βάσει των πιο θεμελιωδών ενστίκτων τους, γεγονός το οποίο τα κάνει να υποφέρουν τρομερά. Το να γεννηθείς και να περάσεις όλη σου τη ζωή σε ένα χώρο τρομερά μικρό δεν σε κάνει να το συνηθίσεις. Ακόμη και ζώα τα οποία είναι εγκλωβισμένα από τη γέννησή τους αισθάνονται την ανάγκη να περπατήσουν, να περιποιοθούν τον εαυτό τους, να τεντώσουν τα σκέλη ή τα φτερά τους, και να ασκηθούν. Τα ζώα του κοπαδιού, της αγέλης ή του σμήνους αναστατώνονται υπερβολικά όταν είναι αναγκασμένα να ζουν σε απομόνωση ή όταν τα βάζουν σε υπερβολικά μεγάλες ομάδες που δεν μπορούν να αναγνωρίσουν άλλα μέλη. Επιπλέον, όλα τα εγκλωβισμένα ζώα υποφέρουν από τρομερή ανία – μερικά, τόσο πολύ, που οδηγούνται σε αυτο-τραυματισμό, σε αυτο-καταστροφική συμπεριφορά ή επιθετικότητα προς άλλα ζώα.

Ειδικότερα,

Αγελάδες

Οι αγελάδες εκτρέφονται και για το κρέας τους και για το γάλα τους. Η στροφή προς περισσότερα κέρδη τις έχει μετατρέψει σε μηχανές παραγωγής γάλακτος. Μέσω της επιλεκτικής γονιμοποίησης, σε σχέση με τις αρχές του 20ού αιώνα, οι αγελάδες πλέον παράγουν πολλαπλάσια ποσότητα γάλακτος. Για την παραγωγή αγελαδινού γάλακτος για ανθρώπινη κατανάλωση, οι αγελάδες γονιμοποιούνται τεχνητά για να παράγουν διαρκώς γάλα. Πολύ σύντομα μετά τη γέννα, σε κάποιες περιπτώσεις σχεδόν αμέσως, τα μοσχαράκια απομακρύνονται από τις μητέρες τους, που είναι μια τραυματική εμπειρία τόσο για τις αγελάδες όσο και για τα μικρά τους. Η αγελάδα παράγει γάλα για ένα διάστημα και όταν η παραγωγή γάλακτος της αγελάδας μειωθεί, τότε γονιμοποιείται ξανά τεχνητά. Η διαδικασία αυτή διαρκεί 4-5 χρόνια μέχρι να εξαντληθεί η αγελάδα από τις συνεχείς εγκυμοσύνες οπότε και στέλνεται στο σφαγείο. Οι παραπάνω συνθήκες προκαλούν στις αγελάδες πολλά προβλήματα και λοιμώξεις (μαστίτιδες και κυστίτιδες), ατροφία των άκρων τους από την ακινησία και το υπερβολικό βάρος, όγκους, κλπ.

Μοσχαράκια γάλακτος

Τα μικρά οδηγούνται σε μονάδες πάχυνσης όπου τρέφονται με τεχνητό γάλα στο οποίο έχουν προστεθεί διάφορες αυξητικές ουσίες, ορμόνες και φάρμακα. Θα περάσουν τη σύντομη ζωή τους μέσα σε ειδικά κλουβιά πάχυνσης, σε ένα χώρο λίγο μεγαλύτερο από το ίδιο τους το σώμα. Κρατούνται στο σκοτάδι για να μην κινούνται πολύ και τα φώτα ανάβουν κατά τη διάρκεια του φαγητού. Η μειωμένη κινητικότητα του ζώου βοηθά στο να μην αναπτυχθούν οι μύες έτσι ώστε να παραχθεί ένα τρυφερό φιλέτο.

Γουρούνια

Σε ένα συνηθισμένο εντατικό εκτροφείο, εκατοντάδες γουρούνια εκτρέφονται μέσα σε κλειστούς και σκοτεινούς χώρους μέσα στη δυσωδία και τα περιττώματά τους. Πολλά θηλυκά γουρούνια που χρησιμοποιούνται για αναπαραγωγή τοποθετούνται σε μικρά μεταλλικά κλουβιά όπου δεν μπορούν ούτε να γυρίσουν. Εκεί περνούν το μεγαλύτερο μέρος της εγκυμοσύνης τους που διαρκεί περίπου 16 ½ εβδομάδες. Τα μικρά αποχωρίζονται από τις μτέρες τους, κόβουν τις ουρές τους, σπάνε κάποια από τα δόντια τους και ευνουκίζονται χωρίς αναισθητικό. Περνούν όλη τους τη ζωή σε κλουβιά ή σε περιορισμένους χώρους. Πολύ σύντομα μετά τη γέννα τα θηλυκά γουρούνια γονιμοποιούνται ξανά. Αυτός ο κύκλος συνεχίζεται για χρόνια μέχρι να εξαντληθούν οπότε και στέλνονται για σφαγή.

Κότες

Οι κότες εκτρέφονται για τα αυγά τους και το κρέας τους σε μεγάλους χώρους κατά χιλιάδες και τρέφονται με μηχανοποιημένους τρόπους. Ένα σύγχρονο πτηνοτροφείο, μπορεί να έχει ως και δεκάδες χιλιάδες ζώα. Οι κότες διαφοροποιούνται σε κότες αυγοπαραγωγής και σε άλλες για την παραγωγή κρέατος. Πολλά αρσενικά θανατώνονται σύντομα μετά την εκκόλαψη είτε σε θάλαμο αερίων, είτε σε θάλαμο υψηλής αποσυμπίεσης όπου εκρήγνυνται και γίνονται κυριολεκτικά κομμάτια, ενώ στη συνέχεια πωλούνται για λίπασμα. Άλλα θάβονται ή περνούν από αλεστική μηχανή όπου αλέθονται για να γίνουν ζωοτροφές.

Κάτω από φυσικές συνθήκες τα κοτόπουλα ζουν έως 6 και παραπάνω χρόνια. Στο εντατικό εκτροφείο ένα κοτόπουλο που προορίζεται για το κρέας ζει λιγότερο από 6 εβδομάδες, τα ελεύθερα βοσκής σφάζονται στις 8 εβδομάδες, ενώ τα βιολογικά στις 12 εβδομάδες. Σύμφωνα με τις προδιαγραφές, οι κότες αυγοπαραγωγής ζουν σε κλουβιά με προσωπικό χώρο για την καθεμία λιγότερο από ένα φύλλο Α4. Αυτά τα κλουβιά έχουν συρματίνο πάτωμα και τοποθετούνται σε συστάδες, το ένα πάνω στο άλλο. Συνήθως τα πτηνοτροφεία χρησιμοποιούν τεχνητό φως και εξαερισμό. Αυτές οι κότες δεν έχουν δει ποτέ το φως του ήλιου και δεν έχουν εισπνεύσει ποτέ φυσικό αέρα. Οι περισσότερες κότες έχουν γενετικά επιλεχθεί για να γενούν ένα μεγάλο αριθμό αυγών. Αυτό σε συνδυασμό με την περιορισμένη τους κινητικότητα, έχει σαν αποτέλεσμα να έχουν μειωμένο απόθεμα ασβεστίου γεγονός που τις οδηγεί σε οστεοπόρωση και κατάγματα. Αυτές οι κότες χάνουν ένα μεγάλο ποσοστό των φτερών τους από τη ζημιά που τους προκαλείται από τα τοιχώματα των κλουβιών και από τσιμπήματα από τις άλλες κότες. Σε συνθήκες εντατικής εκτροφής έχουν ως επί το πλείστον τεχνητό φως και όχι φυσικό. Ζουν στις ακαθαρσίες τους και ο αέρας μέσα στο πτηνοτροφείο είναι γεμάτος αμμωνία με αποτέλεσμα να προκαλείται ζημιά στο δέρμα, στα μάτια τους και στο αναπνευστικό σύστημα και γίνεται αιτία για να αποκοτούν εγκαύματα στα πόδια τους. Συνήθως η θερμοκρασία είναι υψηλή μέσα στις μονάδες εκτροφής και πολλές πεθαίνουν από θερμοπληξία όταν το σύστημα κλιματισμού δε λειτουργεί σωστά.

Γαλοπούλες

Όπως ισχύει και για τις κότες, οι γαλοπούλες έχουν γενετικά επιλεχθεί για να παχύνουν όσο το δυνατόν πιο σύντομα και αντιμετωπίζουν τα ίδια προβλήματα. Ενώ σε φυσικές συνθήκες ζουν έως 10 χρόνια, αυτές του εκτροφείου σφάζονται στο διάστημα 12 έως 26 εβδομάδων. Σήμερα μπορούν να φτάσουν σε μέγεθος διπλάσιο εκείνων που εκτρέφονταν πριν 25 χρόνια. Τα πόδια τους δεν μπορούν να αντέξουν το αφύσικο βάρος τους και πολλές καταρρέουν και πεθαίνουν από δίψα και πείνα. Ο φωτισμός είναι πολύ χαμηλός ώστε οι γαλοπούλες να μην κινούνται πολύ και να μην είναι επιθετικές. Οι αρρώστιες είναι πολύ διαδεδομένες στα εκτροφεία και πολλές παθαίνουν εγκαύματα από την αμμωνία καθώς ζουν πάνω στις ακαθαρσίες τους.

Αιγοπρόβατα

Ως επί το πλείστον, τα αιγοπρόβατα μεγαλώνουν σε συνθήκες ελεύθερης βοσκής. Αρκετά πεθαίνουν από τις έντονες καιρικές συνθήκες, την πείνα, τις αρρώστιες, τις επιπλοκές εγκυμοσύνης ή τους διάφορους τραυματισμούς. Συχνά τα πρόβατα πεθαίνουν χωρίς ο κτηνοτρόφος να καταλάβει ότι κάποια είναι άρρωστα. Εκείνα που προορίζονται για το κρέας τους ζουν λιγότερο από 4 μήνες. Τα κοπάδια που όλοι βλέπουμε στην ύπαιθρο, αποτελούνται από θηλυκά ζώα κυρίως, αφού τα αρσενικά σφάζονται σε πολύ νεαρή ηλικία. Πολλές φορές τα θηλυκά αναγκάζονται να γεννούν το χειμώνα πριν την εποχή που θα γεννούσαν κανονικά. Τα πρόβατα κουρεύονται για το περιβόητο μαλλί τους, πολλά όμως τραυματίζονται άσχημα από πληγές που δημιουργούνται κατά το κούρεμα. Το τελευταίο διάστημα προωθείται και η εντατικοποιημένη μορφή εκτροφής, δηλαδή ο μόνιμος σταυλισμός.

Ψάρια

Δισεκατομμύρια τόνοι ψαριών αλιεύονται κάθε χρόνο με τεράστια δίκτυα χωρίς να υπάρχει προστασία ως προς τον τρόπο θανάτωσής τους. Στα δίκτυα πιάνονται ψάρια και άλλα θαλάσσια ζώα όπως δελφίνια, θαλάσσιες χελώνες, πουλιά, φώκιες και άλλα ψάρια τα οποία θεωρούνται άχρηστα και πετιούνται στη θάλασσα. Τα ψάρια πεθαίνουν λόγω της ασφυξίας και της αποσυμπίεσης που κάνει τα μάτια τους να πετάγονται έξω. Επίσης, συνθλίβονται μεταξύ τους στα δίκτυα. Πάνω στα καταστρώματα των σύγχρονων αλιευτικών, πολλά ξεκοιλιάζονται ζωντανά, ενώ τα υπόλοιπα χρειάζονται έως και 15 λεπτά μέχρι να ξεψυχίσουν από ασφυξία.

Υπολογίζεται ότι από το 2010, τα μισά από όλα τα ψάρια που καταναλώνονται παγκοσμίως προέρχονται από ιχθυοτροφεία. Τα ψάρια ιχθυοκαλλιέργειών κρατούνται σε κλουβιά μέσα στο νερό. Στις συμβατικές ιχθυοκαλλιέργειες ζουν σε βρώμικο νερό με τα περιττώματά τους. Χορηγούνται φάρμακα για να σκοτώσουν τα διάφορα παράσιτα και να κρατηθεί η μόλυνση σε χαμηλά επίπεδα. Οι σύντομες ζωές τους τελειώνουν από ασφυξία ή με κτυπήματα.

Στη χώρα μας εκτρέφονται για το κρέας τους κι άλλα ζώα, όπως πάπιες, χήνες, βουβάλια, στρουθοκάμηλοι και κουνέλια.

Ελεύθερη βοσκή

Οι συνθήκες διαβίωσης των ζώων ελεύθερης βοσκής δεν είναι ιδανικές όπως θα νομίζαμε. Τα ζώα ζουν σε περιορισμένους χώρους συχνά με περιορισμένη πρόσβαση σε εξωτερικό περιβάλλον. Και σ' αυτά παίρνουν τα μωρά τους, τα αρσενικά ευνοούνται ή θανατώνονται σε νεαρή ηλικία. Όταν μειώνεται η αποδοτικότητά τους στέλνονται στα σφαγεία. Οι συνθήκες μεταφοράς και σφαγής είναι ίδιες όπως και για τα άλλα ζώα. Το γεγονός ότι έχουν ζήσει κάτω από καλύτερες συνθήκες δεν κάνει τη σφαγή τους πιο υποφερτή ή το θάνατό τους λιγότερο βίαιο.

Μεταφορά

Στην Ευρωπαϊκή Ένωση μεταφέρονται καθημερινά δεκάδες χιλιάδες ζώα σε βασιανιστικές συνθήκες συνωστισμού σε ταξίδια που διαρκούν και μέρες ανεξαρτήτως καιρικών συνθηκών. Συνήθως υπερφορτώνονται και δεν έχουν πρόσβαση σε φαγητό και νερό. Οι αριθμοί των ζώων που πεθαίνουν κατά τη διάρκεια της μεταφοράς είναι σημαντικόι. Έχουν δοθεί πολλοί αγώνες για να υπάρξουν τουλάχιστον κάποιοι περιορισμοί στη διάρκεια της μεταφοράς και τις συνθήκες της.

Πολλές χώρες ειδικεύονται στην παραγωγή συγκεκριμένων προϊόντων και έχουν πλεόνασμα σε κάποια ζώα, όπως π.χ. αγελάδες. Οι επιπλέον αγελάδες μεταφέρονται σε άλλες χώρες για πάχυνση, εντός ή εκτός της ΕΕ. Κάποιες άλλες χώρες εισάγουν ζώα επειδή υπάρχει ανάγκη. Μεταξύ των διαφορετικών χωρών ισχύουν διαφορετικοί κανονισμοί σχετικά με τις ώρες ταξιδιού των ζώων. Η μεταφορά ζωντανών ζώων συμβαίνει επειδή κοστίζει περισσότερο να μεταφέρεται κρέας σε φορτηγά ψυγεία παρά να μεταφέρονται ζωντανά. Ένας άλλος λόγος είναι για να μπορούν τα σφαγεία να βάλουν τη σφραγίδα της χώρας που σφάζονται τα ζώα, όπως για παράδειγμα, γουρούνια που μεταφέρονται από όλη την Ευρώπη στην Ιταλία για να μπορούν τα αλλαντικά από το κρέας τους να πουληθούν ως 'Prosciutto di Parma'.

Η σφαγή

Στη δεκαετία του 1920, τα σφαγεία και η μηχανοποιημένη σφαγή και παραγωγή κρέατος έδωσαν την έμπνευση στον Henry Ford να χρησιμοποιήσει την ίδια γραμμή παραγωγής για να παράγει αυτοκίνητα με μικρότερο κόστος. Στα σφαγεία τα ζώα κινούνται μέσω ενός ιμάντα μεταφοράς με το κεφάλι κάτω. Οι αγελάδες πυροβολούνται στο κεφάλι με διατρητική ράβδο, κρεμιούνται από τα πόδια τους και οδηγούνται στο διάδρομο σφαγής όπου ο λαιμός κόβεται και γδέρνονται. Αρκετές φορές ενώ θα έπρεπε να έχουν αναισθητοποιηθεί,

η διαδικασία γίνεται συχνά τόσο γρήγορα που κάποια ζώα διατηρούν τις αισθήσεις τους, καθώς τα κρεμάνε ανάποδα και αρχίζουν την αφαίμαξη.

Τα γουρούνια βυθίζονται σε καυτό νερό αφού αναισθητοποιηθούν για να μαλακώσει το δέρμα τους και να αποβληθεί το τρίχωμά τους. Μερικές φορές, λόγω της ταχύτητας στη γραμμή παραγωγής, η αναισθητοποίηση δεν είναι αποτελεσματική με αποτέλεσμα να βυθίζονται σε δεξαμενές με καυτό νερό ζωντανά ζώα, έχοντας ή όχι τις αισθήσεις τους.

Σε μερικά εκτροφεία, μηχανές «πιάνουν» τα κοτόπουλα (6.000 έως 8.000) την ώρα και τα βάζουν σε κλουβιά για να μεταφερθούν στα σφαγεία. Η όλη διαδικασία για να πιάσουν τα κοτόπουλα και να τα μεταφέρουν είναι στρεσογόνα για τα ζώα κι έχει σαν αποτέλεσμα τον τραυματισμό τους. Πολλά φτάνουν στο σφαγείο με σπασμένες φτερούγες. Εκεί, κρεμιούνται από τα πόδια σε γάντζους έχοντας πλήρεις τις αισθήσεις τους, γεγονός που τους προκαλεί εκτός από τρόμο και μεγάλο πόνο, αφού τα περισσότερα έχουν πρόβλημα με τα πόδια τους. Συνήθως αναισθητοποιούνται με τη βύθισή τους σε ηλεκτροφόρο νερό με το κεφάλι πρώτα, πριν κόψουν το λαιμό τους. Αυτή η μέθοδος αναισθητοποίησης είναι συχνά αναποτελεσματική και αρκετά κοτόπουλα σφάζονται διατηρώντας τις αισθήσεις τους. Η ίδια διαδικασία ισχύει και για τις γαλοπούλες.

Μήπως τελικά ο πιο «ανθρώπινος» τρόπος θανάτου είναι να επιλέξουμε να μη τα σκοτώνουμε;

Φυσικές συνθήκες

Οι συνθήκες ζωής των ζώων στο φυσικό τους περιβάλλον είναι πολύ διαφορετικές από αυτές που περιγράψαμε. Ο μέσος όρος ζωής τους είναι πολύ μεγαλύτερος από εκείνων της παραγωγής και δεν αναπτύσσουν αφύσικες συμπεριφορές που έχουν τα ζώα στην αιχμαλωσία. Τα ζώα έχουν ανάγκη να μπορούν να εκφράσουν τις φυσικές τους συμπεριφορές. Τα γουρούνια είναι συνήθως αρκετά

δραστήρια και έξυπνα τουλάχιστον όσο τρίχρονα παιδιά. Στο φυσικό τους περιβάλλον, σκάβουν το χώμα, κτίζουν φωλιές, παίζουν και εξερευνούν το περιβάλλον τους. Τίποτε από αυτά δεν μπορούν να κάνουν σε συνθήκες εντατικής εκτροφής. Τα μοσχάρια είναι πολύ κοινωνικά ζώα και έχουν ανάγκη τη στενή επαφή με τη μητέρα τους. Οι αγελάδες και τα μοσχάρια αισθάνονται την ίδια στοργή και τους ίδιους φιλικούς δεσμούς που αναπτύσσονται στη σχέση μητέρα – παιδιού και σε άλλα ζώα. Οι κόττες είναι ευφυή και κοινωνικά πλάσματα, έχουν δική τους γλώσσα στην οποία χρησιμοποιούν περισσότερα από είκοσι ευδιάκριτα καλέσματα για να επικοινωνήσουν η μία με την άλλη. Τα ψάρια βιώνουν τον πόνο, το φόβο και έχουν το ίδιο φυσικό ένστικτο επιβίωσης όπως άλλα ζώα.

Κάτω από φυσικές συνθήκες, τα ζώα αναπτύσσουν κοινωνικές σχέσεις, δημιουργούν κοινωνίες, οικογένειες, δεσμούς μεταξύ των ατόμων του είδους τους, ζητούν την ασφάλεια της φωλιάς τους, ψάχνουν για την τροφή τους, ενδιαφέρονται για το ταίρι τους, προστατεύουν τα μικρά τους, είναι υγιέστερα και με την παρουσία τους συμβάλλουν στην ισορροπία του οικοσυστήματος. Έχουν ένα εύρος συναισθημάτων και αισθήσεων παρόμοιων με των ανθρώπων, έχουν θέληση για ζωή, ευζωία, ελευθερία και αυτοδιάθεση και έχουν ένα σύνθετο συναισθηματικό κόσμο όπως και οι άνθρωποι. Όλα αυτά όμως δυστυχώς αγνοούνται από το ανθρώπινο είδος.

Υγεία

«Τίποτε δεν θα ωφελήσει περισσότερο την ανθρώπινη υγεία και θα αυξήσει τις πιθανότητες επιβίωσης της ζωής στη Γη, όσο η μετάβασή μας σε μια χορτοφαγική διατροφή.»

Albert Einstein

Η σημερινή υπερκατανάλωση ζωικών τροφών έχει ως αποτέλεσμα την αύξηση πολλών ασθενειών όπως διάφορες μορφές καρκίνου, καρδιοπάθειες, αγγειοπάθειες, εγκεφαλικά επεισόδια, υπέρταση, υπερλιπιδαιμία, παχυσαρκία, διαβήτη, χολολιθιάσεις, νεφρικές παθήσεις, και άλλες. Τα ζωικά προϊόντα περιέχουν κορεσμένα λιπαρά που οδηγούν στην αύξηση της παχυσαρκίας. Το υπερβολικό βάρος αυξάνει την πιθανότητα για μια σειρά ασθενειών. Τα κορεσμένα λιπαρά που περιέχει το κρέας και το γάλα αυξάνουν τη χοληστερίνη σε επικίνδυνα επίπεδα και αυξάνουν τον κίνδυνο καρδιοπαθειών και εμφραγμάτων. Σήμερα, ο άνθρωπος καταναλώνει πολύ περισσότερες πρωτεΐνες από αυτές που έχει ανάγκη, με άμεσο αποτέλεσμα τη δημιουργία διαφόρων παθήσεων που σχετίζονται με την οστεοπόρωση, τη νεφροπάθεια και διάφορες μορφές καρκίνου. Επίσης, πρέπει να αναφερθεί ότι το τελικό προϊόν που καταλήγει στο πιάτο μας προέρχεται από ζώα που μεγάλωσαν γρήγορα με ορμόνες, αντιβιοτικά και κάτω από ανθυγιεινές συνθήκες.

Ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας εκτιμά ότι οι διατροφικοί παράγοντες ευθύνονται για 30% των καρκίνων στις δυτικές χώρες, καταλαμβάνουν τη δεύτερη θέση πίσω από το κάπνισμα, ως ένας παράγοντας που θα μπορούσε να προληφθεί. Μια σωστή χορτοφαγική διατροφή μειώνει τον κίνδυνο πολλών ασθενειών.

«Το μέλλον εξαρτάται από όλους μας. Οι κυβερνήσεις σε πολλές χώρες έχουν αρχίσει να μελετούν το πρόβλημα της υπερκατανάλωσης ζωικών προϊόντων. Ως καταναλωτές δεν χρειάζεται να περιμένουμε τις πολιτικές αποφάσεις. Η επιλογή μιας χορτοφαγικής διατροφής θα βοηθήσει να φτιάξουμε ένα μέλλον που θα είναι καλύτερο για τον πλανήτη, τους ανθρώπους και τα ζώα.»

Compassion in World Farming (CIWF)

Περιβάλλον

Η βιομηχανία εκτροφής ζώων και παραγωγής κρέατος είναι μια από τις πιο καταστροφικές για το περιβάλλον βιομηχανίες του πλανήτη. Σύμφωνα με την έκθεση του Οργανισμού Τροφίμων και Γεωργίας (FAO) του ΟΗΕ (2006) «Η εκτροφή ζώων είναι ένας από τους σημαντικότερους παράγοντες των σημερινών σοβαρότατων περιβαλλοντικών προβλημάτων. Απαιτείται επείγουσα δράση για να διορθωθεί η κατάσταση.»

- ο τομέας των εκτρεφόμενων ζώων είναι υπεύθυνος για το 9% του διοξειδίου του άνθρακα που προκύπτει από τις ανθρώπινες δραστηριότητες και παράγει ένα πολύ μεγαλύτερο μέρος ακόμη πιο επιβλαβών αερίων του θερμοκηπίου.
- η παραγωγή αυτή δημιουργεί σχεδόν το ένα πέμπτο (18%) των παγκόσμιων εκπομπών αερίων που προκαλούν το φαινόμενο του θερμοκηπίου – αναλογία μεγαλύτερη από αυτή των μεταφορών.
- ένα κιλό μοσχαρίσιο κρέας απαιτεί για την παραγωγή του εκπομπές CO₂ ίσης ποσότητας με αυτή που εκπέμπει ανά 250 χλμ ένα μεσαίο ευρωπαϊκό αυτοκίνητο. Η παραγωγή ζωικής πρωτεΐνης απαιτεί 8 φορές περισσότερη ενέργεια καύσιμης ύλης απ' ό τι η παραγωγή φυτικής πρωτεΐνης. Πάνω από τα δύο τρίτα της ενέργειας πηγαίνει στην παραγωγή και τη μεταφορά ζωοτροφής.
- παράγεται 65% του νιτρώδους οξειδίου (πρωτοξείδιο του αζώτου, το μεγαλύτερο μέρος προέρχεται από την κοπριά) το οποίο έχει 296 φορές τη δυνατότητα για παγκόσμια θέρμανση απ' ό τι το CO₂.
- 37% του προκληθέντος από τον άνθρωπο μεθανίου το οποίο έχει 23 φορές τη δυνατότητα για παγκόσμια θέρμανση απ' ό τι το διοξείδιο του άνθρακα. Παράγεται κατά ένα μεγάλο μέρος από το πεπτικό σύστημα των μηρυκαστικών.
- 64% της αμμωνίας η οποία συμβάλλει σημαντικά στην όξινη βροχή προέρχεται από τα ούρα των ζώων.
- παρά το γεγονός ότι ένα δισεκατομμύριο άνθρωποι στον πλανήτη υποφέρουν από πείνα ή υποσιτισμό, το μεγαλύτερο μέρος του καλαμποκιού και της σόγιας που καλλιεργείται στον κόσμο διατίθεται για την εκτροφή βοοειδών, χοίρων και κοτόπουλων.

- καθώς τα δάση εκκαθαρίζονται για να δημιουργηθούν νέα λιβάδια, η εκτροφή ζώων είναι ένας σημαντικός παράγοντας αποψίλωσης των δασών, ειδικά στη Λατινική Αμερική όπου το 70% των προηγούμενων δασών του Αμαζόνιου έχουν αποδοθεί στη βοσκή. Επίσης, συμβάλλει στην απομάκρυνση των τοπικών φυλών και αποτρέπει την ισορροπία των οικοσυστημάτων παγκοσμίως. Κάθε χρόνο 2.4 δισεκατομμύρια τόνοι CO₂ απελευθερώνονται στην ατμόσφαιρα σαν αποτέλεσμα της αποψίλωσης των δασών για την κτηνοτροφία.
- η εκτροφή ζώων χρησιμοποιεί το 30% της επιφάνειας του γήινου εδάφους, κυρίως μόνιμα λιβάδια, αλλά συμπεριλαμβάνεται και το 33% του παγκόσμιου καλλιεργήσιμου εδάφους που χρησιμοποιείται στην παραγωγή τροφής για τα εκτρεφόμενα ζώα.
- τα κοπάδια προκαλούν ευρείας κλίμακας υποβάθμιση του εδάφους, με περίπου 20% των λιβαδιών να θεωρούνται υποβαθμισμένα λόγω της υπερβόσκησης, της συμπίεσης και της διάβρωσης. Αυτός ο αριθμός είναι ακόμη υψηλότερος στις άnuδρες περιοχές όπου οι ακατάλληλες πολιτικές και η ανεπαρκής διαχείριση των εκτρεφόμενων ζώων συμβάλλουν στην προώθηση της ερήμωσης.
- ο τομέας της εκτροφής ζώων είναι από τους πιο καταστροφικούς για τους όλο και λιγοστούς υδάτινους πόρους, συμβάλλοντας μεταξύ άλλων στη ρύπανση των νερών από: τα ζωικά απόβλητα, τα αντιβιοτικά και τις ορμόνες, τις χημικές ουσίες από τα βυροδεψία, τα λιπάσματα και τα φυτοφάρμακα που χρησιμοποιούνται στις καλλιέργειες των ζωοτροφών. Επίσης, η παραγωγή κρέατος και ζωοτροφής καταναλώνει τεράστιες ποσότητες νερού όταν πολλές περιοχές του πλανήτη αντιμετωπίζουν προβλήματα λειψυδρίας. Για την παραγωγή ενός κιλού βοδινού κρέατος καταναλώνονται 3.800 λίτρα νερού.

Οι επιστήμονες έχουν προειδοποιήσει ότι μέχρι το 2048 θα έχουν εξαφανιστεί τα αποθέματα θαλάσσιας ζωής των ωκεανών. Ο Οργανισμός Τροφίμων και Γεωργίας του ΟΗΕ αναφέρει ότι 75% των ψαριών που καταναλώνουμε έχουν φτάσει στα όρια της υπεραλίευσης. Στην Ευρώπη έχουν απομείνει πολύ λίγα ψάρια και πολλά από τα ψάρια που καταναλώνονται προέρχονται από άλλες περιοχές του πλανήτη. Η μόλυνση των ωκεανών αποτελεί μεγάλο πρόβλημα και ολοένα και μεγαλύτεροι αριθμοί ψαριών βρίσκονται να έχουν μολυνθεί από επικίνδυνες χημικές ουσίες, όπως τα βαρέα μέταλλα.

Πείνα

Βρισκόμαστε αντιμέτωποι με μια παγκόσμια κρίση τροφίμων. Οι φτωχότερες χώρες αντιμετωπίζουν δυσκολίες για να ταΐσουν τον πληθυσμό τους και πληθαίνουν οι αναταραχές που έχουν σχέση με την έλλειψη τροφής. Ο τρόπος διατροφής μας επηρεάζει την οικονομία του τρίτου κόσμου. Υπάρχουν πολλοί λόγοι γιατί οι φτωχοί άνθρωποι δεν έχουν αρκετή τροφή, συμπεριλαμβανομένων των πολεμικών συγκρούσεων, της πολιτικής διαφθοράς, της αυξανόμενης διαφοράς μεταξύ πλούσιων και φτωχών, της κλιματικής αλλαγής και της υψηλής τιμής του πετρελαίου. Αλλά ένας νέος μεγάλος παράγοντας είναι η αυξανόμενη χρήση γης για καλλιέργεια ζωοτροφών και βιοκαυσίμων. Αντί να προσθέτουμε στη διαθέσιμη ποσότητα για τροφή, η ζήτηση κρέατος δημιουργεί περισσότερα στόματα ζώων που χρειάζεται να τραφούν. Πάνω από τις μισές καλλιέργειες παγκοσμίως προορίζονται για τα ζώα. Η απόδοση είναι εξαιρετικά φτωχή. Χρειάζονται 8 κιλά σιτηρά για ένα κιλό βοδινού κρέατος και 2 κιλά για ένα κιλό κοτόπουλο. Περισσότερα ζώα σημαίνει ότι όλο και μεγαλύτερα τμήματα γης προορίζονται για καλλιέργεια ζωοτροφών για να σιτιστεί ο ολοένα αυξανόμενος αριθμός των παραγωγικών ζώων. Θα ήταν πιο λογικό να καλλιεργούμε τροφές που οι άνθρωποι μπορούν να φάνε απευθείας. Καθώς οι πόροι περιορίζονται, οι ειδικοί συμφωνούν ότι ο ανθρώπινος πληθυσμός πρέπει να στηριχθεί σε μια φυτική διατροφή.

Η αυξανόμενη ανησυχία για την κλιματική αλλαγή, τη λειψυδρία, τις ελλείψεις τροφών σε διάφορες περιοχές και την καταστροφή των οικοσυστημάτων του πλανήτη μας οδηγεί σε αλλαγές προς μια πιο βιώσιμη και ηθική διατροφή. Οι αλλαγές αυτές θα οδηγήσουν στην μείωση των αρνητικών επιπτώσεων που έχει ο τρόπος ζωής μας στον πλανήτη.

Υπάρχει διέξοδος;

Είναι όλη η κτηνοτροφία ίδια; Τα ηθικά διλήμματα δεν αλλάζουν, όμως οι συνθήκες εκτροφής των ζώων είναι κατά κανόνα ηπιότερες στην παραδοσιακή εκτατική κτηνοτροφία και στη βιολογική εκτροφή. Από την άλλη πλευρά, η υπερκατανάλωση κρέατος και ζωικών προϊόντων είναι σήμερα τόσο μεγάλη, ώστε οι απαιτήσεις της οδηγούν κατευθείαν στην εντακτική κτηνοτροφία και τις συνθήκες εκτροφής που περιγράφονται. Διαφορετικά είναι αδύνατο να παράγονται τόσο μεγάλες ποσότητες σε προσιτές τιμές. Μόνη διέξοδος, να περιορίσουμε τις απαιτήσεις μας.

Προφανέστερη απάντηση είναι να υιοθετήσουμε ένα χορτοφαγικό τρόπο διατροφής.

Αν πάλι δεν νιώθετε έτοιμοι για ένα τέτοιο βήμα μπορείτε τουλάχιστον να βοηθήσετε περιορίζοντας την κατανάλωση κρέατος και ζωικών τροφών στα επίπεδα της παραδοσιακής μεσογειακής διατροφής, δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στον περιορισμό του μοσχαρίσιου κρέατος που επιβαρύνει περισσότερο το περιβάλλον και έχει τις μεγαλύτερες απαιτήσεις σε ζωοτροφές, επιλέγοντας προϊόντα εκτατικής εκτροφής, ελευθέρως βοσκής ή βιολογικής κτηνοτροφίας – η υψηλότερη τιμή τους είναι απλώς το τίμημα για το λιγότερο πόνο που έχουν προκαλέσει – και υποστηρίζοντας τις προσπάθειες για αυστηρότερες προδιαγραφές προστασίας των ζώων.

Ηθική

Όλοι συμφωνούμε πως είναι ανήθικο να προκαλούμε πόνο στα ζώα, επειδή μας βολεύει και μας ευχαριστεί ή απλά επειδή έτσι έχουμε συνηθίσει. Όμως, ο απέραντος πόνος που προκαλούμε στα ζώα δικαιολογείται ακριβώς με αυτό τον τρόπο. Για την ικανοποίησή μας, τη διασκέδασή μας και επειδή έτσι μας βολεύει. Δολοφονούμε **55 δισεκατομμύρια ζώα** κάθε χρόνο, χωρίς να υπολογίζονται τα δισεκατομμύρια ψαριών και άλλων θαλάσσιων ζώων, για λόγους που θεωρούνται «απαραίτητοι» αν και διατηρούμε την εντύπωση πως είναι βάνουσο να προκαλείς πόνο σε ένα ζώο, χωρίς λόγο. Δεν μπορούμε να δικαιολογήσουμε τη σφαγή αυτή επικαλούμενοι λόγους υγείας. Δεν μπορούμε πλέον να δικαιολογήσουμε ότι είναι αποδεκτό να τρώμε κρέας επειδή οι άνθρωποι το κάνουν επί χιλιάδες χρόνια τώρα. Δεν αποτελεί δικαιολογία για να προκαλούμε πόνο και θάνατο σε **55 δισεκατομμύρια ζώα** το χρόνο επειδή έτσι μας αρέσει ή έχουμε συνηθίσει να τα τρώμε.

Παρόλο που πιστεύουμε ότι τα ζώα δεν πρέπει να βλάπτονται αδικαιολόγητα, συμπεριφερόμαστε σε αυτά με τρόπο που αντικρούει αυτή την παραδοχή. Πολλοί από εμάς έχουμε ζώα συντροφιάς, όπως σκύλους και γάτες. Φερόμαστε σε αυτά τα ζώα σαν να ήταν μέλη της οικογένειάς μας. Την ίδια στιγμή καρφώνουμε τα πιρούνια μας σε άλλα ζώα που δεν διαφέρουν σε τίποτα από αυτά που ζουν μαζί μας. Αν τα ζώα έχουν σημασία για εμάς, αν πραγματικά πιστεύουμε πως δεν είναι 'αντικείμενα', τότε πρέπει να επανεξετάσουμε τις σχέσεις μας με αυτά. Ο χορτοφαγικός τρόπος διατροφής είναι ο μόνος τρόπος για να επιλυθεί αυτή η αντίφαση. Στη σημερινή εποχή υπάρχουν αμέτρες επιλογές που μπορούν να καλύψουν τις διατροφικές μας ανάγκες, με προϊόντα που δε βασίζονται στο κρέας. Κάθε φορά που δεν τρώμε κρέας και ζωικά παράγωγα, δεν σπριζουμε τη βιομηχανία εκτροφής ζώων και συμβάλλουμε στη δημιουργία ενός λιγότερου βίαιου κόσμου.

Σε όλο τον κόσμο η στάση των ανθρώπων απέναντι στα ζώα έχει αρχίσει να αλλάζει. Όσο περισσότερα μαθαίνουμε για τα άλλα όντα του πλανήτη, τόσο περισσότερο αναγνωρίζουμε την αξία της ζωής σε όλες τις μορφές της και το δικό μας ρόλο ως αναπόσπαστο κομμάτι του συνόλου. Ο ανθρωποκεντρισμός και οι προκαταλήψεις μας έχουν αποξενώσει από τη φύση. Μας έχουν διδάξει ότι τα ζώα είναι διαφορετικά από εμάς και δεν έχουν αξία παρά μόνο για να ικανοποιούν ανθρώπινες ανάγκες, με συνέπεια την αποδοχή ενός τρόπου ζωής που απαιτεί τη θυσία αμέτρητων όντων. Πρέπει να συνειδητοποιήσουμε ότι δεν είμαστε αποκομμένοι από την υπόλοιπη ζωή του πλανήτη αλλά άλλο ένα είδος. Τα ζώα μπορούν να μας βοηθήσουν να επαναπροσδιορίσουμε τη σχέση μας με τη φύση και να ξεπεράσουμε τους φραγμούς και προκαταλήψεις ως προς τα άλλα είδη που οι ίδιοι έχουμε θέσει.

Οικολόγοι Πράσινοι

ΜΕΛΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΠΡΑΣΙΝΟΥ ΚΟΜΜΑΤΟΣ

«Δεν θα υπάρξει δικαιοσύνη
όσο ο άνθρωπος θα κρατά
ένα μαχαίρι ή ένα όπλο
και θα καταστρέφει αυτούς
που είναι πιο αδύναμοι
από αυτόν.»

«Όσο οι άνθρωποι συνεχίζουν
να χύνουν το αίμα των ζώων
δεν θα υπάρξει ειρήνη.»

Isaac Bashevis Singer